

INSTRUKCJA DLA WYKONAWCÓW

Na wykonanie cięć sanitarnych i technicznych koron drzew rosnących w ciągu dróg wojewódzkich.

1. Prace ziemne oraz inne prace wykonywane ręcznie, z wykorzystaniem sprzętu mechanicznego lub urządzeń technicznych, wykonywane w obrębie korzeni, pnia lub korony drzewa lub w obrębie korzeni lub pędów krzewu, przeprowadza się w sposób najmniej szkodzący drzewom lub krzewom.
2. Prace w obrębie korony drzewa nie mogą prowadzić do usunięcia gałęzi w wymiarze przekraczającym 30% korony, która rozwinęła się w całym okresie rozwoju drzewa, chyba że mają na celu:
  - 1) usunięcie gałęzi obumarłych lub nadłamanych
  - 2) utrzymywanie uformowanego kształtu korony drzewa
3. Zgodnie z wiedzą dendrologiczną ogólną zasadą pielęgnacji drzew jest usuwanie jak najmniejszej części korony (optymalna wielkość wynosi do 15%) i możliwie cienkich gałęzi.
4. Przy cięciu drzew należy kierować się następującymi zasadami:

Do cięcia można używać tylko odpowiednio ostrych narzędzi. Należy zwrócić szczególną uwagę na dezynfekowanie narzędzi (do dezynfekcji można używać środków na bazie spirytusu i chloru) w celu zapobiegania przenoszenia patogenów z drzew, gdzie poprzednio narzędzia były używane. Należy ciąć tak, aby po usunięciu gałęzi najbliższa pozostawiona miała minimum 1/3 średnicy usuniętej. Pozwala to na zaopatrzenie gałęzi w niezbędne asymilaty. Pozostawiona gałąź powinna wyrastać w pożądanym kierunku.

Każde cięcie grubszych gałęzi (przy użyciu piły ręcznej lub mechanicznej) odbywa się „na trzy” i powinno pozostawić w miarę możliwości gładki ślad, bez poszarpanych brzegów i powierzchni. Nie można dopuścić do powstawania przy cięciu odarć i wyłamań. Nie można wykonywać cięć przy pomocy siekier czy tasaków. Zdecydowanie zaleca się cięcie piłami ręcznymi i sekatorami (w tym na tyczkach). Piły mechaniczne powinny być używane jedynie przy cięciu grubych gałęzi.
5. Cięcie gałęzi wykonuje się z zachowaniem tak zwanej obrączki. Drzewa tworzą u nasady pędów strefę, która chroni wnętrze pnia przed infekcjami patogenów i w razie uschnięcia gałęzi tworzy warstwę odcinającą, nie należy jej uszkadzać, przy cięciach ważne jest jej zachowanie. Obrączka nie zawsze jest widoczna, wówczas należy ciąć gałąź tak, aby nie uszkodzić strefy ochronnej. Z podobnym cięciem mamy również do czynienia wtedy, gdy pomiędzy gałęzią a pniem (między gałęziami) znajduje się wrośnięta kora (zakorek). Przewodniki rozwidlone i konkurujące ze sobą usuwamy również w taki sposób, aby nie uszkodzić barier ochronnych. Cięcia dużych drzew należy wykonywać metodą alpinistyczną bądź z podnośników, do wchodzenia na drzewa nie można stosować tak zwanych słupolazów.
6. W okresie lęgowym ptaków (1 marca–15 października) nie jest dopuszczalne usuwanie gniazd.
7. Należy unikać zbytniego „podkrzesywania” drzew ponad wysokość niezbędną do utrzymania skrajni drogi.
8. Zaleca się wykonywać cięcia możliwie jak najcieńszych gałęzi, szczególnie w przypadku kasztanowców, topól, wierzb, robinii, klonów, brzoź, orzechowatych oraz drzew iglastych. Przyjmuje się, że maksymalna średnica przyciętych gałęzi powinna wynosić 5 cm dla gatunków słabo znoszących cięcia, a 10-15 cm dla gatunków dobrze i średnio znoszących cięcia. Cięcia gatunków „płaczących” należy wykonywać w okresie po rozwinięciu się ulistnienia.